



Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

4. juuli 2019*

Eelotsusetaotlus – Keskkond – Jäätmed – Saadetised – Määrus (EÜ) nr 1013/2006 – Artikli 2 punkt 1 – Direktiiv 2008/98/EÜ – Artikli 3 punkt 1 – Mõiste „jäätmesaadetis“ ja mõiste „jäätmed“ – Sellise kauba partii, mis oli algul mõeldud jaemüügiks, kuid mille tarbijad tagastasid või mis oli müüja kaubavalikus ebavajalikuks muutunud

Kohtuasjas C-624/17,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel *Gerechtshof Den Haag* (Haagi apellatsioonikohus, Madalmaad) 22. septembri 2017. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 6. novembril 2017, kriminaalasjas järgmise isiku suhtes:

Tronex BV,

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja president A. Arabadjiev (ettekandja), kohtunikud T. von Danwitz ja C. Vajda,

kohtujurist: J. Kokott,

kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikku menetlust ja 12. detsembri 2018. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Tronex BV, esindaja: *advocaat* R. G. J. Laan,
- Openbaar Ministerie, esindajad: W. J. V. Spek ja L. Boogert,
- Madalmaade valitsus, esindajad: M. K. Bulterman, A. M. de Ree ja C. S. Schillemans,
- Austria valitsus, esindaja: G. Hesse,
- Norra valitsus, esindajad: C. Anker ja I. Meinich,
- Euroopa Komisjon, esindajad: E. Manhaeve, F. Thiran ja E. Sanfrutos Cano,

olles 28. veebruari 2019. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta (ELT 2006, L 190, lk 1) artikli 2 punkti 1 koosmõjus Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiivi 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT 2008, L 312, lk 3), artikli 3 punktiga 1.
- 2 Taotlus on esitatud kriminaalmenetluses, milles äriühingut Tronex BV süüdistatakse selles, et ta vedas partii jäätmeid määruse nr 1013/2006 sätteid rikkudes Madalmaadest Tansaaniasse.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

- 3 Määruse nr 1013/2006 artiklis 1 on sätestatud:

„1. Käesolevas määruses kehtestatakse menetlused ja kontrollimeetmed jäätmesaadetistele olenevalt nende päritolust, sihtkohast ja marsruudist, veetavate jäätmete liigist ja käitlusviisist sihtkohas.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse jäätmesaadetistele:

[...]

c) ekspordil ühendusest kolmandatesse riikidesse;

[...]“.
- 4 Määruse artiklis 2 on sätestatud:

„Käesolevas määruses kasutatakse järgmiseid mõisteid:

1) *jäätmed* – nagu on määratletud [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2006. aasta] direktiivi 2006/12/EÜ [jäätmete kohta (ELT 2006, L 114, lk 9)] artikli 1 lõike 1 punktis a;

[...]

35) *ebaseaduslik saadetis* – iga jäätmesaadetis, mis on sooritatud

 - a) teavitamata kõiki asjaosalisi pädevaid asutusi käesoleva määruse kohaselt või
 - b) ilma asjaosaliste pädevate asutuste käesoleva määruse kohaselt antud nõusolekuta [...]

[...]“.
- 5 Kõnealuse määruse artikli 3 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Järgmiste jäätmesaadetiste puhul kasutatakse käesolevas jaotises sätestatud kirjaliku etteteatamise ja nõusoleku menetlust:

 - a) kui kõrvaldamistoiminguteks on määratud:

kõik jäätmed;

[...]“.

6 Direktiivi 2006/12 artikli 1 lõike 1 punktis a on määratletud mõiste „jätmed“. Direktiivi 2008/98 artikli 41 esimese lõigu kohaselt tunnistati direktiiv 2006/12 kehtetuks ja asendati 12. detsembrist 2010 direktiiviga 2008/98. Lähtudes direktiivi 2008/98 artikli 41 kolmandast lõigust koosmõjus direktiivi V lisaga, tuleb märkida, et viidet direktiivi 2006/12 artikli 1 lõike 1 punktile a peetakse nüüdsest viiteks direktiivi 2008/98 artikli 3 punktis 1 toodud mõistele „jätmed“.

7 Direktiivi 2008/98 artiklis 3 on ette nähtud:

„Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „jätmed“ – mis tahes ained või esemed, mille valdaja ära viskab, kavatseb ära visata või on kohustatud ära viskama;

[...]“.

Madalmaade õigus

8 Teatavaid üldküsimusi keskkonnakaitse valdkonnas reguleeriva Madalmaade 13. juuni 1979. aasta seaduse (Wet houdende regelen met betrekking tot een aantal algemene onderwerpen op het gebied van de milieuhygiëne, (Wet Milieubeheer)) (*Stb.* 1979, nr 442), artikli 10.60 teine lõik keelab tegevuse määruse nr 1013/2006 artikli 2 punkti 35 tähenduses.

9 Keelu eiramine on vastavalt 22. juuni 1950. aasta seaduse, millega määratakse kindlaks majanduskuritegude uurimise, menetlemise ja nende eest karistamise eeskirjad (Wet houdende vaststelling van regelen voor de opsporing, de vervolging en de berechting van economische delicten) (*Stb.* 1950, nr 258), artikli 1a punktile 1 majanduskuritegu, mis on selle seaduse artikli 6 kohaselt kriminaalkorras karistatav.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

10 Eelotsusetaotluse esitanud kohus Gerechtshof Den Haag (Haagi apellatsioonikohus, Madalmaad) menetleb tootmisest maha võetud elektriseadmete hulгимүүja Tronexi apellatsioonkaebust rechtbank Rotterdami (Rotterdamis esimese astme kohus, Madalmaad) otsuse peale. Esimese astme kohus määras Tronexile tingimisi rahatrahvi jätmesaadetise väidetava lähetamise eest määruse nr 1013/2006 sätteid rikkudes. 10. veebruaril 2014 tuvastati, et äriühingul oli kavas vedada partii elektrilisi või elektroonilisi seadmeid (edaspidi „kõnealune kaubapartii“) Tansaania asuvale kolmandale isikule. Kõnealune kaubapartii koguhinnaga 2396,01 eurot koosnes elektrilistest veekeetjatest, aurutriikraudadest, ventilaatoritest ja pardlitest. Seadmed olid valdavalt originaalpakendis, kuid mõned neist olid ilma pakendita. Tegemist oli esiteks seadmetega, mille tarbijad olid asjaomase tootegarantii alusel tagastanud, ja teiseks toodetega, mis olid näiteks kaubavaliku muutmise tõttu kaubavalikust välja jäänud. Mõned tooted olid pealegi defektsed. Vedu toimus ilma määruse nr 1013/2006 kohaselt nõutava teavitamise või nõusolekuta.

11 Openbaar Ministerie (prokuratuur, Madalmaad) väidab eelotsusetaotluse esitanud kohtus, et kõnealuse kaubapartii moodustavad seadmed ei sobinud enam tavakorras tarbijatele müümiseks, mistõttu Tronexi tarnijad on need „ära visanud“. Seega on tegemist „jätmetega“ direktiivi 2008/98 artikli 3 punkti 1 tähenduses. Asjaolu, et seadmetel oli veel teatav jääkväärtus ja et Tronex maksis tegelikult nende eest teatava summa, ei oma siinkohal tähtsust. Järelikult oleks „jätmepartii“ vedu Tansaania asuvale kolmandale isikule pidanud toimuma kooskõlas määruses nr 1013/2006 sätestatud nõuetega.

- 12 Tronex vaidleb vastu prokuratuuri käsitlusele, et kõnealuse kaubapartii moodustavate seadmete puhul on tegemist „jäätmega“. Äriühingu sõnul ei ole tema tarnijad neid seadmeid direktiivi 2008/98 artikli 3 punkti 1 tähenduses „ära visanud“, vaid talle müünud kui teatava turuväärtusega tavalise kauba.
- 13 Neil asjaoludel otsustas Gerechtshof Den Haag (Haagi apellatsioonikohus, Madalmaad) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
- „1. a) Kas jaemüüjat, kes tarnijaga sõlmitud lepingule tuginedes tagastab talle tarbija poolt tagastatud või tema kaubavalikus ebavajalikuks muutunud eseme tarnijale (st importijale, hulgimüüjale, turustajale, tootjale või muule isikule, kellelt ta eseme soetas), tuleb pidada valdajaks, kes eseme [direktiivi 2008/98] artikli 3 punkti 1 tähenduses ära viskab?
- b) Kas [esimese küsimuse punktile a] vastates on oluline, kas tegemist on esemega, millel on kergesti kõrvaldatav puudus või defekt?
- c) Kas [esimese küsimuse punktile a] vastates on oluline, kas tegemist on esemega, millel on sedavõrd tõsine puudus või sellise ulatusega defekt, et ese ei sobi enam kasutamiseks oma algsel eesmärgil või ei ole enam sellel eesmärgil kasutatav?
2. a) Kas jaemüüjat või tarnijat, kes müüb tarbija poolt tagastatud või tema kaubavalikus ebavajalikuks muutunud eseme edasi (tootmisest maha võetud kauba) kokkuostjale, tuleb pidada valdajaks, kes eseme [direktiivi 2008/98] artikli 3 punkti 1 tähenduses ära viskab?
- b) Kas [teise küsimuse punktile a] vastates on oluline, kui suur on ostuhind, mille maksab kokkuostja jaemüüjale või tarnijale?
- c) Kas [teise küsimuse punktile a] vastates on oluline, kas tegemist on esemega, millel on kergesti kõrvaldatav puudus või defekt?
- d) Kas [teise küsimuse punktile a] vastates on oluline, kas tegemist on esemega, millel on sedavõrd tõsine puudus või sellise ulatusega defekt, et ese ei sobi enam kasutamiseks oma algsel eesmärgil või ei ole enam sellel eesmärgil kasutatav?
3. a) Kas kokkuostjat, kes müüb jaemüüjatelt või tarnijatelt kokku ostetud suure kaubapartii, mis koosneb tarbijate poolt tagastatud või ebavajalikuks muutunud esemetest, (välismaal asuvale) kolmandale isikule, tuleb pidada valdajaks, kes kaubapartii [direktiivi 2008/98] artikli 3 punkti 1 tähenduses ära viskab?
- b) Kas [kolmanda küsimuse punktile a] vastates on oluline, kui suur on ostuhind, mille maksab kolmas isik kokkuostjale?
- c) Kas [kolmanda küsimuse punktile a] vastates on oluline, kas kaubapartii sisaldab ka kaupu, millel on kergesti kõrvaldatav puudus või defekt?
- d) Kas [kolmanda küsimuse punktile a] vastates on oluline, kas kaubapartii sisaldab ka kaupu, millel on sedavõrd tõsine puudus või sellise ulatusega defekt, et asjaomane ese ei sobi enam kasutamiseks oma algsel eesmärgil või ei ole enam sellel eesmärgil kasutatav?
- e) Kas [kolmanda küsimuse punktile c või kolmanda küsimuse punktile d] vastates on oluline, kui suure osa moodustavad defektsed kaubad kolmandale isikule edasi müüdüd kaupade koguhulgast? Kui jah, siis milline protsendimäär on otsustav?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

- 14 Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib oma küsimustega, mida tuleb analüüsida koos, sisuliselt teada, kas kolmandasse riiki saadetud selliste elektriliste ja elektrooniliste seadmete partiid, nagu on kõne all põhikohtuasjas ja mis olid algul mõeldud jaemüügiks, kuid mis tarbijate poolt tagastati või saadeti erinevatel põhjustel jaemüüja poolt tarnijale tagasi, tuleb käsitada „jäätmesaadetisena“ määruse nr 1013/2006 artikli 1 lõike 1 tähenduses koosmõjus sama määruse artikli 2 punktiga 1 ja direktiivi 2008/98 artikli 3 punktiga 1.

- 15 Vastavalt määruse nr 1013/2006 artikli 1 lõike 2 punktile c kohaldatakse määrust jäätmesaadetistele ekspordil Euroopa Liidust kolmandatesse riikidesse.
- 16 Mõiste „jätmed“ kohta tuleb märkida, et direktiivi 2008/98 artikli 3 punktis 1 on seda mõistet määratletud kui mis tahes aineid või esemeid, mille valdaja ära viskab, kavatseb ära visata või on kohustatud ära viskama.
- 17 Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktikas on leitud, et „jätmete“ määratlus lähtub eelkõige valdaja tegevusest ja väljendi „ära viskama“ tähendusest (12. detsembri 2013. aasta kohtuotsus *Shell Nederland*, C-241/12 ja C-242/12, EU:C:2013:821, punkt 37 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 18 Väljendi „ära viskama“ tähenduse kohta on Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktikas märgitud, et seda tuleb tõlgendada lähtuvalt põhjenduses 6 märgitud direktiivi 2008/98 eesmärgist vähendada miinimumini jäätmetekke ja -käitluse kahjulikku mõju inimese tervisele ja keskkonnale, võttes arvesse ELTL artikli 191 lõiget 2, mille kohaselt seab Euroopa Liidu keskkonnapoliitika eesmärgiks kaitstuse kõrge taseme ning rajaneb muu hulgas ettevaatusprintsibil ja ennetusmeetmete võtmise põhimõttel. Sellest tuleneb, et väljendit „ära viskama“ ja seega mõistet „jätmed“ direktiivi 2008/98 artikli 3 punkti 1 tähenduses ei või tõlgendada kitsendavalt (vt selle kohta 12. detsembri 2013. aasta kohtuotsus *Shell Nederland*, C-241/12 ja C-242/12, EU:C:2013:821, punkt 38 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 19 Direktiivi 2008/98 sätetest tuleneb, et väljend „ära viskama“ hõlmab nii aine või eseme „taaskasutamist“ kui ka „kõrvaldamist“ selle direktiivi artikli 3 punktide 15 ja 19 tähenduses (vt selle kohta 12. detsembri 2013. aasta kohtuotsus *Shell Nederland*, C-241/12 ja C-242/12, EU:C:2013:821, punkt 39 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 20 Täpsemini tuleb selleks, et kontrollida, kas tegemist on „jätmetega“ direktiivi 2008/98 tähenduses, arvesse võtta kõiki asjaolusid, seejuures peab arvestama selle direktiivi eesmärki ning jälgima, et ei kahjustata selle tõhusust (vt selle kohta 12. detsembri 2013. aasta kohtuotsus *Shell Nederland*, C-241/12 ja C-242/12, EU:C:2013:821, punkt 40 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 21 Teatavad asjaolud võivad niisiis olla märk sellest, et toimub aine või eseme äraviskamine või on olemas kavatsus või kohustus seda teha direktiivi 2008/98 artikli 3 punkti 1 tähenduses (vt selle kohta 12. detsembri 2013. aasta kohtuotsus *Shell Nederland*, C-241/12 ja C-242/12, EU:C:2013:821, punkt 41).
- 22 Erilist tähelepanu tuleb pöörata asjaolule, et kõnealune ese või aine ei ole või enam ei ole selle valdajale vajalik, mistõttu see ese või aine kujutab endast koormat, millest valdaja soovib vabaneda. Kui see on tõesti nii, siis esineb oht, et valdaja viskab tema valduses oleva eseme või aine ära keskkonda kahjustaval viisil, eelkõige seda hüljates, sellest vabanedes või seda kontrollimata kõrvaldades. Kuivõrd see ese või aine kuulub mõiste „jätmed“ alla direktiivi 2008/98 tähenduses, siis kohaldatakse selle suhtes kõnealuse direktiivi sätteid, mis tähendab, et selle taaskasutamine või kõrvaldamine peab toimuma viisil, mis ei sea ohtu inimeste tervist ja mille käigus ei kasutata keskkonda ohustavaid protsesse või menetlusi (vt selle kohta 12. detsembri 2013. aasta kohtuotsus *Shell Nederland*, C-241/12 ja C-242/12, EU:C:2013:821, punkt 42 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 23 Siinkohal on kauba, aine või toote eelneva töötlemiseta korduskasutamise tõenäosus asjakohane kriteerium hindamiseks, kas nimetatud aine on käsitletav jäätmetena direktiivi 2008/98 tähenduses. Kui peale asjaomase kauba, aine või toote lihtsa korduskasutamise võimaluse on valdajal ka majanduslikult soodus seda teha, on niisuguse korduskasutamise tõenäosus suur. Sellisel juhul ei saa kõnealust kaupa, ainet või toodet käsitleda mitte koormana, mida valdaja üritab „ära visata“, vaid ehtsa tootena (vt selle kohta 18. detsembri 2007. aasta kohtuotsus komisjon *vs. Itaalia*, C-263/05, EU:C:2007:808, punkt 38 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 24 Direktiivi 2008/98 – mille eesmärk on tagada jäätmete taaskasutamine ja kõrvaldamine viisil, mis ei sea ohtu inimeste tervist ja mille käigus ei kasutata keskkonda ohustavaid protsesse ja menetlusi – sätete kohaldamine ei ole nimelt kuidagi põhjendatud nende kaupade, ainete või toodete suhtes, mida valdaja kavatses, olenemata mis tahes taaskasutamistoimingust, talle soodsatel tingimustel kasutada või turustada. Võttes arvesse kohustust tõlgendada mõistet „jäätmel“ laialt, tuleb seda kaalutlust siiski piirata olukordadega, milles asjasse puutuva eseme või aine korduskasutamine ei ole mitte ainult võimalik, vaid on ka kindel, ilma et eelnevalt tuleks kohaldada mõnda direktiivi 2008/98 II lisas sätestatud jäätmete taaskasutamistoimingut; seda peab kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus (vt selle kohta 12. detsembri 2013. aasta kohtuotsus Shell Nederland, C-241/12 ja C-242/12, EU:C:2013:821, punkt 53 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 25 Lõppkokkuvõttes peab eelotsusetaotluse esitanud kohus, kes on ainsana pädev hindama tema menetluses oleva kohtuasja faktilisi asjaolusid, kõiki käesoleva asja asjaolusid arvestades kontrollima, kas kõnealuse eseme või aine valdajal oli tegelikult kavatsus see „ära visata“, pidades seejuures silmas, et järgitakse direktiivis 2008/98 sätestatud eesmärki. Sellegipoolest tuleb Euroopa Kohtul anda sellele kohtule tarvilikke juhtnõure tema menetluses oleva asja lahendamiseks (vt selle kohta 3. oktoobri 2013. aasta kohtuotsus Brady, C-113/12, EU:C:2013:627, punkt 47, ja 12. detsembri 2013. aasta kohtuotsus Shell Nederland, C-241/12 ja C-242/12, EU:C:2013:821, punkt 48).
- 26 Käesolevas asjas on vaja hinnata, kas kõnealuse kaubapartii moodustavaid elektrilisi seadmeid tuli pidada „jäätmeks“ sel hetkel, mil Madalmaade toll need avastas.
- 27 Juhul kui Tronex omandas seadmed, mis olid juba varem jäätmeteks muutunud, ning mida ta ei kõrvaldanud ega taaskasutanud, siis tuleb asuda seisukohale, et ta lähetab jäätmesaadetise määruse nr 1013/2006 asjakohaseid sätteid rikkudes.
- 28 Asjaolu kohta, millele juhtis tähelepanu eelotsusetaotluse esitanud kohus ja mille kohaselt ei olnud kõnealuse kaubapartii moodustavaid elektrilisi seadmeid nende valdajatel, see tähendab sellist tüüpi uute seadmete jaemüüjatel, hulgimüüjatel ja importijatel, enam võimalik kasutada algsel otstarbel, tuleb siiski rõhutada, et see asjaolu võib olla märk sellest, et kõnealuse kaubapartii puhul oli tegemist koormaga, mille tarnijad soovisid „ära visata“.
- 29 Mis puudutab asjaolu, et kõnealustel seadmetel oli veel teatav jääkväärtus ja et Tronex maksis nende eest teatava summa, siis Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei või mõistet „jäätmel“ käsitada nii, et see välistab kaubandusliku väärtusega ained ja esemed, mida võib majanduslikus mõttes korduvalt kasutada (vt selle kohta 12. detsembri 2013. aasta kohtuotsus Shell Nederland, C-241/12 ja C-242/12, EU:C:2013:821, punkt 50 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 30 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu kahtlused puudutavad eeskätt asjaolu, et kuigi seadmed olid valdavalt originaalpakendis, olid mõned neist ilma pakendita. Kõnealune kaubapartii koosnes nimelt esiteks elektrilistest seadmetest, mille olid tarbijad tootegarantii alusel tagastanud, ja teiseks toodetest, mis olid näiteks kaubavaliku muutmise tõttu jaemüüja, hulgimüüja või importija kaubavalikus ebavajalikuks muutunud. Mõned seadmed olid pealegi defektsed.
- 31 Üksnes asjaolu, et müüja ja ostja on märkinud, et müüdi üks kaubapartii, mis sisaldab seadmeid, mida tuleb pidada jäätmeteks, ei tähenda siinkohal, et kõigi kaubapartiiis sisaldunud seadmete puhul on tegemist jäätmetega.
- 32 Esiteks võib jaemüüja, hulgimüüja või importija kaubavalikus ebavajalikuks muutunud toodete suhtes, mis olid veel kinnises originaalpakendis, asuda seisukohale, et tegemist on uute toodetega ning võib eeldada, et nad olid töökorras. Neid elektrilisi seadmeid võib pidada turustatavateks toodeteks, mida saab tavapäraselt müüa ning mis ei kujuta endast üldjuhul valdaja jaoks koormat vastavalt käesoleva kohtuotsuse punktis 22 viidatud kohtupraktikale.

- 33 Euroopa Kohtu käsutuses olevast toimikust ei nähtu mingeid andmeid, mille põhjal saaks teha järelduse, et seadmete valdajatel oli kavatsus need direktiivi 2008/98 artikli 3 punkti 1 tähenduses „ära visata“. Eelotsusetaotluse esitanud kohus peab siiski kontrollima, kas leidub pidepunkte, mis lubaksid kahelda selles, et need tooted töötavad laitmatult.
- 34 Teiseks tuleb tootegarantii alusel tagastatud elektriliste seadmete kohta märkida, et lepingutingimuse kohaselt ja ostuhinna hüvitamise eest toimunud tagastamist ei saa võrdsustada äraviskamisega. Kui tarbija tagastab lepingutingimustele mittevastava kauba hüvitise saamise eesmärgil kauba müügilepinguga seotud garantii alusel, ei saa nimelt asuda seisukohale, et tal oli tahe suunata kõrvaldamisele või taaskasutamisele kaup, mida ta kavatses direktiivi 2008/98 artikli 3 punkti 1 tähenduses „ära visata“. Tuleb ka lisada, et niisugustel asjaoludel nagu põhikohtuasjas on oht, et tarbija viskab selle kauba keskkonda kahjustada võival viisil ära, väike (vt selle kohta 12. detsembri 2013. aasta kohtuotsus Shell Nederland, C-241/12 ja C-242/12, EU:C:2013:821, punkt 46).
- 35 Selline tootegarantii alusel tagastamine ei võimalda siiski tuvastada, kas asjaomaste elektriliste seadmete korduskasutamine on sellistel asjaoludel kindel, nagu nõuab käesoleva kohtuotsuse punktis 24 viidatud kohtupraktika. Selleks et määrata kindlaks, kui suur on oht, et seadmete valdaja viskab need ära viisil, mis võib keskkonda kahjustada, tuleb seega kontrollida, kas tootegarantii alusel tagastatud elektrilisi seadmeid on võimalik juhul, kui nad on defektsed, ilma parandamata müüa kasutamiseks nende algsel eesmärgil ning kas selline korduskasutamine on kindel.
- 36 Kui aga taolisel seadmel on parandamist nõudvad defektid, mistõttu seda ei saa enam algsel eesmärgil kasutada, kujutab see endast valdaja jaoks koormat ja niisiis on tegemist jäätmetega, kuna ei ole kindel, et valdaja selle tõepoolest ära parandab. Nagu Euroopa Komisjon oma kirjalikes seisukohtades märkis, on kauba klassifitseerimisel „jätmeteks“ määrava tähtsusega see, kas esineb kahtlusi, et kaupa saab veel müüa kasutamiseks selle algsel eesmärgil.
- 37 Niisiis ei ole oluline, kui kallis on parandamine, mis on vajalik selleks, et asjaomast kaupa saaks uuesti kasutada algsel eesmärgil, kuna esiteks muudab kauba selle valdaja jaoks koormaks ainuüksi asjaolu, et kaup ei ole enam töökorras, ning teiseks, nagu tuleneb eelnevast punktist, ei ole kauba kasutamine tulevikus sel eesmärgil kindel.
- 38 Seega tuleb asuda seisukohale, et selline defekt, mille tõttu ei saa kõnealust kaupa enam algsel eesmärgil kasutada, võib olla märk sellest, et sellise kauba taaskasutamine ei ole kindel.
- 39 Siinkohal tuleb märkida, et seda, kas valdaja viskab asjaomase kauba ära, kavatseb selle ära visata või on kohustatud selle ära viskama, võib näidata see, kuidas valdaja kauba defekti või puudusesse suhtub. Kui ta müüb või võõrandab kauba kolmandale isikule, ilma et ta oleks eelnevalt kontrollinud, kas kaup on töökorras, tuleb niisiis nentida, et kõnealune kaup on valdajale koormaks, millest ta vabaneb, mistõttu kaup tuleb klassifitseerida „jätmeteks“ direktiivi 2008/98 tähenduses.
- 40 Selleks et tõendada, et rikkega seadmed ei ole jäätmed, peab kõnealuste toodete valdaja seega näitama, et nende korduskasutamine ei ole üksnes võimalik, vaid kindel, ning tegema kindlaks, et seadmeid on kontrollitud ja vajaduse korral eelnevalt parandatud.
- 41 Lisaks peab valdaja, kes kavatseb lähetada sellised seadmed, nagu on kõne all põhikohtuasjas, kolmandale isikule, hoolt kandma selle eest, et need oleksid sobivas pakendis ega läheks veo ajal katki. Sellise pakendi puudumisel tuleb asuda seisukohale, et valdaja kavatseb need seadmed ära visata, kuna ta lepib ohuga, et seadmed võivad saada veo ajal kahjustada.
- 42 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 42 märkis, on sellise kontrollimise kohustuse ning vajaduse korral parandamise ja pakendamise kohustuse puhul tegemist meetmega, mis on proportsionaalne direktiivi 2008/98 eesmärgiga.

- 43 Eeltoodud kaalutlustest lähtudes tuleb esitatud küsimustele vastata, et kolmandasse riiki saadetud selliste elektriliste ja elektrooniliste seadmete partiid, nagu on kõne all põhikohtuasjas ja mis olid algul mõeldud jaemüügiks, kuid mis tarbijate poolt tagastati või saadeti erinevatel põhjustel jaemüüja poolt tarnijale tagasi, tuleb käsitada „jäätmesaadetisena“ määruse nr 1013/2006 artikli 1 lõike 1 tähenduses koosmõjus sama määruse artikli 2 punktiga 1 ja direktiivi 2008/98 artikli 3 punktiga 1, kui see saadeti sisaldab seadmeid, mille puhul ei ole eelnevalt kindlaks tehtud, kas nad on töokorras, või mis ei ole nõuetekohaselt kaitstud veo käigus tekkida võivate kahjustuste eest. Müüja kaubavalikus ebavajalikuks muutunud kaupa, mis on kinnises originaalpakendis, ei saa seevastu pidada jäätmeteks, kui puuduvad vastupidist kinnitavad tõendid.

Kohtukulud

- 44 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

Kolmandasse riiki saadetud selliste elektriliste ja elektrooniliste seadmete partiid, nagu on kõne all põhikohtuasjas ja mis olid algul mõeldud jaemüügiks, kuid mis tarbijate poolt tagastati või saadeti erinevatel põhjustel jaemüüja poolt tarnijale tagasi, tuleb käsitada „jäätmesaadetisena“ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta artikli 1 lõike 1 tähenduses koosmõjus sama määruse artikli 2 punktiga 1 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiivi 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid, artikli 3 punktiga 1, kui see saadeti sisaldab seadmeid, mille puhul ei ole eelnevalt kindlaks tehtud, kas nad on töokorras, või mis ei ole nõuetekohaselt kaitstud veo käigus tekkida võivate kahjustuste eest. Müüja kaubavalikus ebavajalikuks muutunud kaupa, mis on kinnises originaalpakendis, ei saa seevastu pidada jäätmeteks, kui puuduvad vastupidist kinnitavad tõendid.

Allkirjad